

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติการวิจัยและการปฏิบัติงาน
ในองค์การระหว่างประเทศ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ/นามสกุล.....นายสมศักดิ์ ศิริวันรังสรรค์.....
อายุ.....51.....การศึกษา.....วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาธารณสุขศาสตร์.....
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน.....อนามัยสิ่งแวดล้อม.....
ตำแหน่ง.....รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ.....
กรมอนามัย.....กระทรวงสาธารณสุข.....
หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ).....รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม.....

1.2 ชื่อ/นามสกุล.....นางฉวีรุช อาภวจรัส.....
อายุ.....48.....การศึกษา.....พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต.....
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน.....ยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อม.....
ตำแหน่ง.....นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ.....
กรมอนามัย.....กระทรวงสาธารณสุข.....
หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ).....หัวหน้ากลุ่มบริหารยุทธศาสตร์.....
.....วิเคราะห์และจัดท่ายุทธศาสตร์และแผนงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม.....

1.3 ชื่อเรื่อง The 2015 Global Green and Healthy Hospitals Asia Conference.

เพื่อ ☐ ศึกษา ☐ ฝึกอบรม ☐ ดูงาน

☒ ประชุม/สัมมนา ☐ ปฏิบัติงานวิจัย ☐ ไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

แหล่งผู้ให้ทุน.....ประเทศที่ไป.....สาธารณรัฐเกาหลีใต้.....

งบประมาณ.....97,600 บาท.....

ระหว่างวันที่.....29 - 30 ตุลาคม 2558.....

รวมระยะเวลาการรับทุน.....-.....

ภายใต้โครงการ.....-.....

ของหน่วยงาน.....-.....

คุณวุฒิ/วุฒิปัตร์ที่ได้รับ.....-.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ผูกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติงานวิจัย และไปปฏิบัติงาน ใน องค์การระหว่างประเทศ (โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ หากมีรายงานแยกต่างหาก กรุณาแนบ File ส่งไปด้วย)

2.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นความท้าทายสำคัญระดับโลก ทั้งในปัจจุบันและอนาคต จึงนำมาซึ่งกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งระดับโลกและภูมิภาค เรียกร้องให้ทุกภาคส่วนต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ในปีงบประมาณ 2553 กรมอนามัย จึงได้ริเริ่มโครงการสาธารณสุขรวมใจลดโลกร้อนด้วยการสุขภาพที่ยั่งยืน (GREEN and CLEAN Hospitals) เพื่อให้โรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุข สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีบทบาทลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และผลกระทบดังกล่าว โดยดำเนิน 5 กิจกรรมหลัก ได้แก่ 1) Garbage (G) หมายถึง การจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) Restroom (R) หมายถึง การปรับปรุงพัฒนาห้องน้ำในโรงพยาบาลให้ได้มาตรฐานความสะอาด (Healthiness) ความเพียงพอ (Accessibility) และความปลอดภัย (Safety) รวมถึงส่งเสริมให้ลดการใช้สารเคมีในการทำ ความสะอาดห้องส้วม 3) Environment (E) หมายถึง การจัดการสภาพแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพและการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาล ผู้ป่วยและญาติ 4) Energy (E) หมายถึง การประหยัด และใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า รวมทั้งการใช้พลังงานทางเลือกที่สามารถผลิตได้เองและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 5) Nutrition (N) หมายถึง การจัดหาอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ สะอาด ปลอดภัยจากสารเคมี เป็นพิษ ส่งเสริมการใช้พืชผักอินทรีย์จากชุมชน เอื้อต่อเศรษฐกิจชุมชนและลดค่าใช้จ่ายจากการขนส่ง ทั้งนี้โดยใช้กลยุทธ์สร้างการนำ การสื่อสาร การมีส่วนร่วมชุมชน และสร้างเครือข่ายการดำเนินงานจากโรงพยาบาลสู่ชุมชน

กรมอนามัยได้รับการเชิญให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของ Global Green and Healthy Hospitals Network (GGHHN) เมื่อปี 2555 และนำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงานของประเทศไทยและร่วมขับเคลื่อนเครือข่ายระดับภูมิภาคเอเชียอย่างต่อเนื่อง ทั้งในการประชุมระหว่างประเทศ และจัดการศึกษาดูงานให้กับชาวต่างประเทศ เช่น ฟิลิปปินส์ เนปาล รวมถึง เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ World Health Organization และ Healthcare Without Harm Asia เป็นต้น ในปี 2557 กรมอนามัยได้รับการประกาศเป็นหน่วยงาน Leadership ตามแนวทาง Global Green and Healthy Hospital และปัจจุบันมีโรงพยาบาล และ รพ.สต. เข้าร่วมโครงการกว่า 3,800 แห่ง และมีต้นแบบ GREEN and CLEAN Hospital จำนวนกว่า 100 แห่งทั่วประเทศ

การประชุมครั้งนี้ Korea Green Hospitals Society ร่วมกับ Healthcare Without Harm Asia เชิญกรมอนามัยเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์และหารือแนวทางการดำเนินงานและการขยายเครือข่าย Global Green and Healthy Hospital Network ในภูมิภาคเอเชีย และเชิญโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 17 ร่วมนำเสนอต้นแบบการดำเนินงาน GREEN and CLEAN Hospital กรณี Best practice ด้านการจัดการน้ำเสียในโรงพยาบาล

2.2 วัตถุประสงค์

2.2.1 เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การดำเนินงาน Green Hospitals ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย ที่เป็นเครือข่าย Global Green and Healthy Hospitals Network

2.2.2 เพื่อร่วมกำหนดแนวทางการสนับสนุนการดำเนินงานระหว่างประเทศสมาชิก Global Green and Healthy Hospitals Network ในภูมิภาคเอเชีย และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

2.3 ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวนประมาณ 150 คน ประกอบด้วย

2.3.1 ผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศสมาชิก GGHN ในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ จีน สาธารณรัฐเกาหลี ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ไต้หวัน เนปาล ภูฏาน

2.3.2 วิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุมจากองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ WHO-SEARO, Health Care Without Harm Asia, Health Care Without Harm USA เป็นต้น

2.3.3 ผู้เข้าร่วมประชุมจากกรมอนามัย ได้แก่ นายสมศักดิ์ ศิริวรรณรังสรรค์ รักษาการผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม และนางณิรุช อาภาจรัส นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

2.4 สรุปสาระสำคัญและบทบาทประเทศไทยในการประชุม

การประชุมครั้งนี้ มีหัวข้อหลักของการประชุม ได้แก่ Asia Hospitals Responding to Climate Change สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

วันที่ 29 ตุลาคม 2558 พิธีเปิดการประชุม โดย Dr. Dong Chun Shin จาก Korea Society for Green Hospitals และการบรรยายวิชาการ โดยวิทยากรจาก WHO SEARO, Healthcare Without Harm และ University of Illinois Hospital กล่าวถึงวิกฤตสิ่งแวดล้อมระดับโลก และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ทำให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ อาทิ อุทกภัย มลพิษอากาศ ผลกระทบต่อสุขภาพและค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลความเจ็บป่วยที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ได้ชี้ประเด็นปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยด้วยการใช้เตาเผาว่าเป็นการลงทุนราคาสูงมาก และก่อให้เกิดปัญหาด้านมลพิษ เช่น การปล่อยไดออกซิน ซึ่งทำให้ปัญหามลพิษอากาศยิ่งรุนแรงขึ้น ปัจจุบันประเทศสหรัฐอเมริกา เกือบไม่มีการใช้เตาเผาขยะติดเชื้อแล้ว แต่หันมาใช้เครื่องอบไอน้ำความดันสูงแทน ซึ่งราคาถูกกว่า และไม่ก่อมลพิษ นอกจากนี้ มีการบรรยายปัญหาและผลกระทบต่อสุขภาพของสารปรอท ซึ่งยังมีการใช้มากในโรงงานไฟฟ้าถ่านหินและโรงพยาบาล ซึ่งมีความเสี่ยงต่อระดับสติปัญญาของเด็ก และเชิญชวนภาคสาธารณสุขเข้าร่วมดำเนินงาน 2020 Health Care Climate Challenge และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกล่าวถึงบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานสำหรับประเทศสมาชิก

การประชุมห้องย่อย เป็นการนำเสนอ Best Practices ของแต่ละประเทศ และการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การดำเนินงานระหว่างประเทศต่าง ๆ โดย กรมอนามัยได้นำเสนอบทบาทของกรมอนามัยในการดำเนินโครงการ GREEN and CLEAN Hospitals และโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 17 จังหวัดสุพรรณบุรี นำเสนอเกี่ยวกับการนำนโยบาย GREEN and CLEAN สู่การปฏิบัติ และกิจกรรมการจัดการน้ำเสียในโรงพยาบาล สาธารณรัฐเกาหลีนำเสนอการจัดการขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาล ที่ใช้วิธีกำจัดโดยเตาเผาขยะติดเชื้อทั้งประเทศ ประเทศไต้หวันเสนอการดำเนินงาน Transportation ภายในโรงพยาบาล และประเทศฟิลิปปินส์ เสนอการจัดการขยะมูลฝอยในโรงพยาบาล

วันที่ 30 ตุลาคม 2558 การประชุม Round Table มีการหารือเกี่ยวกับข้อจำกัด และความต้องการการสนับสนุนด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมายของ Global Green and Healthy Hospitals จากการหารือกัน พบว่าประเทศไต้หวัน อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ มีการดำเนินงานตามเป้าหมาย 10 Goals ของ GGHN โดยบูรณาการกับ Health Promoting Hospital และ Hospital Accreditation หลายประเทศมีปัญหายุ่งยากด้านงบประมาณ และต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ ประเทศไทย เสนอให้มีการเชื่อมโยงโรงพยาบาลที่ดำเนินงานโครงการ GREEN and CLEAN Hospitals ของไทย เข้าร่วมแลกเปลี่ยน

ความรู้และประสบการณ์ กับ GGHHN และการใช้โปรแกรมคำนวณ Carbon Footprint จากกิจกรรมในโรงพยาบาล ให้สอดคล้องกับแนวทางของ GGHHN กับประเทศที่ดำเนินการได้ดีแล้ว

ผลจากการประชุมครั้งนี้ มีการประกาศ Seoul Declaration on Climate and Health “Protecting Climate and Promoting Health in Asia” มีสาระสำคัญที่เรียกร้องให้องค์กรภาครัฐและผู้บริหารโรงพยาบาล ส่งเสริมให้โรงพยาบาลมีการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของโรงพยาบาล ให้ความสำคัญกับการจัดการของขยะมูลฝอยและของเสียจากโรงพยาบาลอย่างถูกต้อง และสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจให้กับผู้กำหนดนโยบาย บุคลากรในโรงพยาบาล และชุมชน เพื่อร่วมดำเนินการลดภาวะโลกร้อน เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ

ส่วนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอต่อการดำเนินงานในอนาคต

จากการเข้าร่วมประชุมครั้งนี้ มีข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานของกรมอนามัยในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

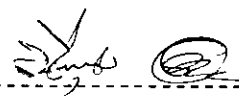
4.1 กรมอนามัยควรรวบรวมต้นแบบการดำเนินงานที่ดีของโรงพยาบาลต่าง ๆ ในประเทศไทย เผยแพร่ในเว็บไซต์ของ Global Green and Healthy Hospitals Network (GGHHN) เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายในภูมิภาคเอเชีย

4.2 ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงพยาบาลต่าง ๆ ที่สนใจสมัครเป็นสมาชิกของ Global Green and Healthy Hospitals Network (GGHHN) เพื่อเผยแพร่ผลงานของตนเองประเทศไทย พร้อมทั้งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงพยาบาลในเครือข่าย GHHN

4.3 ควรมีการขยายต่อยอดประเด็นการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (GREEN) ให้มีครอบคลุมทั้ง ๑๐ เป้าหมายของ Green and Healthy Hospitals เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้มากขึ้น และส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงพยาบาล สุขภาพผู้ปฏิบัติงานและชุมชน

4.4 เสนอให้มีการบูรณาการการดำเนินงานดังกล่าว ให้เป็นส่วนหนึ่งของการรับรองมาตรฐานโรงพยาบาล (Hospital Accreditation) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4.5 เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำ Seoul Declaration on Climate and Health “Protecting Climate and Promoting Health in Asia” มาพิจารณาดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตามความเหมาะสม

(ลงชื่อ)
(นางสาวจุฑามาศ อมรรัตน์)